

प्रभाव दैनिक

National Daily

वर्ष १२ अंक ८६ काठमाडौं शुक्रबार, ०२ साउन २०८२ Prabhav National Daily Friday, July 18, 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

गमीयाममा लाग्नसक्ने रोगबाट बचौं र बचाऔं

- पर्याप्त मात्रामा पानी वा भोलिलो पदार्थ पिउने गरी,
- मीसम अनुसारका ताजा तरकारी एवं फलफूल उपभोग गरी,
- सडेगलेको र बासी खानेकुरा नखाऔं,
- खुलास्थानमा असुरक्षित तरिकाले राखिएका खानेकुरा नखाऔं,
- धेरै अमिलो, चिल्लो र मसलेदार खाना नखाऔं,
- घर बाहिर हिँड्दा शरीर ढाक्ने गरी लुगा लगाऔं,
- घर, आँगन र आसपासको क्षेत्र सफा राखौं,
- व्यक्तिगत सरसफाईमा ध्यान दिऔं,

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

नेकपा बिसाउने राप्रपाको संकट

चल्यो आरोपप्रत्यारोप

» सुवेदी, लावती, जबरा र शाहीमाथिको कारबाही विधानविपरीत भएको राप्रपाको इतरपक्षको तर्क

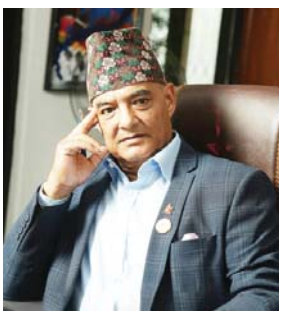
» महाधिवेशनअघि लिङ्गदेन इतरपक्षलाई कमजोर बनाउने सुरमा

जेबी योजजन

काठमाडौँ- पार्टी महाधिवेशनको सम्मुखमा संस्थापन र इतरपक्षबीच सिर्जित विवादले राप्रपामा गहिरो संकट निम्तिएको छ। दुई पक्षबीचको विवाद भन्नुभन्नु चुलिँदो छ। विगतमा नेकपामा केपी शर्मा ओली- पुष्पकमल दाहाल पक्षबीच जसरी नै राप्रपामा अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्गदेन र महामन्त्री डा. धवलशम्शेर जबरापक्षबीच आरोपप्रत्यारोपको 'फायर' चलिरहेको छ।

अध्यक्ष लिङ्गदेनले हालै पार्टी अनुशासन आयोग अध्यक्षबाट वरिष्ठ नेता नवराज सुवेदी र प्रवक्ताबाट सगुनसुन्दर लावतीलाई कारण उल्लेख नगरी हटाएपछि विवाद चुलिँएको हो। त्यसअघि लिङ्गदेनले महामन्त्री जबरालाई संगठन विभाग प्रमुखबाट हटाएका थिए, जतिबेला उनी क्यान्सरको उपचारका लागि भारतको टाटा मेमोरियल अस्पतालमा थिए। केन्द्रीय सदस्य धनसुर शाहीलाई संगठन विभाग सदस्य सचिवबाट हटाएका थिए।

यसरी पार्टी महाधिवेशनको सम्मुखमा एकपछि अर्को नेतामाथि गरेको कारबाहीप्रति असन्तुष्टि जनाउँदै इतरपक्षीय चार नेताले लिङ्गदेनले विधान उल्लंघन गरेर स्वेच्छाचारी क्रियाकलाप गरेको आरोप लगाएको छ। महामन्त्री जबरालाई वरिष्ठ

उपाध्यक्ष विक्रम पाण्डे, उपाध्यक्ष मुकुन्दश्याम गिरी र अर्का महामन्त्री कुन्ती शाहीले अध्यक्ष लिङ्गदेनका कारणले पार्टीमा अपूर्णीय क्षति पुगेको ठहरसमेत गरेका छन्। 'विधानको व्यवस्था अनुरूपको विधि, संख्या र सीमा नाघेर एकलौटी रूपमा पार्टी पदाधिकारी, केन्द्रीय सदस्य थप्ने र हटाउने कार्य यसअघि पनि पटक-पटक हुँदै आएको छ, 'इतरपक्षीय चार नेताले जारी गरेको विज्ञप्तिमा भनिएको छ, 'विधानको अक्षरशः पालना हामी सबैको प्रमुख कर्तव्य भए पनि जिम्मेवार तहबाटै विधानको उपेक्षा र उल्लंघन हुनु, स्वेच्छाचारीता सहमा आउनु दुःखद घटनाक्रम हो।' पूर्वअध्यक्ष डा. प्रकाशचन्द्र लोहनीको घरमा भएको बैठकमा नवराज सुवेदीलाई अध्यक्ष लिङ्गदेनले पूर्ववत् जिम्मेवारीमै रहेको बताएको इतरपक्षको दाबी छ।

उक्त बैठकमा लिङ्गदेन, लोहनी, पूर्वअध्यक्ष पशुपतिशम्शेर जबरा, नवराज सुवेदी र नेता हरिवहादुर बस्नेतको उपस्थिति भएको बेला अध्यक्ष लिङ्गदेनले उक्त अभिव्यक्ति दिएको विज्ञप्तिमा छ। सुवेदीलाई अध्यक्ष लिङ्गदेनले भनिएको बारे भनिएको छ, 'दाइ ! पार्टीमा पूर्ववत् रूपमा प्राप्त जिम्मेवारी पूरा गर्न सशक्त भएर अघि बढ्नुहोस्।' तर, सुवेदीसहितका नेतालाई कारबाही गरेर लिङ्गदेन अघि

बढ्दा आमरूपमा गलत सन्देश गएको पनि इतरपक्षको विश्लेषण छ। लिङ्गदेनले भने इतरपक्षविरुद्ध अफ्र कडा रूपमा प्रस्तुत हुने सकेत गरेका छन्। उनले पार्टी र आफूविरुद्ध गतिविधि र अभिव्यक्ति दिनेहरूलाई कारबाही गरेर ठेगान लगाउने सोच बनाएको देखिएको छ। उनले भन्दै आएका छन्, 'भोलि पनि त्यस्तो अवस्था आयो भने पदाधिकारीहरूमा हेरफेर हुन सक्छ। मैले मनोनीत गर्ने पदहरूमा हेरफेर हुन सक्छ। मैले मनोनीत गरेको मान्छेले राम्रो काम गरेन भने...'।

लिङ्गदेनले सुवेदीलाई अनुशासन आयोगको अध्यक्षबाट हटाउँदा ४ चैतमा सुवेदीले नै दिएको अभिव्यक्तिलाई आधार मानेको देखिएको छ। त्यस दिन सुवेदीले राजसंस्था पुनःस्थापनाको आन्दोलनलाई उठाउन आफू दलीय घेराबाट बाहिरिएको बताएका थिए। त्यो भनेको उनले राप्रपा छाडेको भनेका हुन्, जतिबेला राष्ट्रिय शक्ति पार्टीका अध्यक्ष केशरबहादुर विष्टले दलभन्दा बाहिरको नेताले संयोजन गरे मात्रै संयुक्त जनआन्दोलन समितिमा रहन सकिने बताएका थिए। राप्रपामा नरहेका तर राजसंस्थापक्षधर अन्य अभियान र समूहले पनि दलभन्दा पनि स्वतन्त्र नेताबाट भएको आन्दोलनलाई समर्थन रहने जनाएका थिए।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सरकारप्रति पोखियो कांग्रेसकै असन्तुष्टि

शुरुमा गति समातेको थियो। अहिले यो सरकार बरालिएको छ। अहिले दिन गनेरमात्र बसेको छ। आज आइतबार गयो, सोमबार गयो, मंगलबार आयो। एकजनाले बोलेपछि ढल्दै न ढल्दै न भनेर बसेको छ प्रधानमन्त्री

■ गगन थापा
महामन्त्री, नेपाली कांग्रेस

सरकारको कामकारबाही लोकतन्त्र र संघीयताको मर्म विपरित बढ्दै गएको छ। यसको विकल्प सोच्नुपर्ने बेला आएको छ

■ डा शेखर कोइराला
नेता, नेपाली कांग्रेस

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- केपी शर्मा ओली नेतृत्वको सरकार दिनानुदिन विवादित बन्दै गएसँगै नेपाली कांग्रेसका नेताहरूले असन्तुष्टि पोख्न थालेका छन्। गत असार मसान्तमा नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेको मिलीजुली बनेको सरकारमाथि कांग्रेस नेताहरूले सार्वजनिक रूपमै असन्तुष्टि पोख्न थालेका हुन्। ओली नेतृत्वको सरकारका मन्त्रीहरू

धमाधम 'घुस डिल' देखि भिजिट भिसामा रकम असुली प्रकरणमा मुछिएका छन्। ७८ लाख घुस डिल प्रकरणमा राजकुमार गुप्ता राजीनामा दिएर उन्मुक्ति पाएका छन्। उनीमाथि अख्तियारले कुनै कारबाही वा अनुसन्धान अघि बढाउने छाँट देखिन्न।

यस्तै कारण अहिले सरकार बरालिएको कांग्रेस महामन्त्री गगन थापाले टिप्पणी गरे। 'शुरुमा गति समातेको थियो। अहिले यो सरकार बरालिएको छ,' ललितपुरस्थित कांग्रेसको केन्द्रीय कार्यालयमा आयोजित एक कार्यक्रममा विहीवार महामन्त्री थापाले भने।

यसअघि गत असार १६ देखि २३ गतेसम्म चलेको केन्द्रीय समितिमा पनि कांग्रेसले सरकारको कामबारे समीक्षा गरेको थियो। कांग्रेस केन्द्रीय समितिले विकास, सुशासन र समुन्नतिको लागि प्रभावकारिता बढाउन सरकारसँग अपेक्षा गरेको थियो। 'नेपालको तत्कालिन राजनीतिक विशेष परिस्थितिमा सरकार गठन सम्बन्धमा भएको नेपाली कांग्रेस र नेकपा (एमाले) बीचको ७ बुँदे सहमतिप्रति प्रतिबद्ध रहँदै सरकारको स्थायित्वका लागि जनभावना अनुसार वर्तमान सरकारले विकास, सुशासन एवं समुन्नतिका लागि थप प्रभावकारिताका साथ काम गर्नु पर्ने कुरामा यो बैठक सरकारको गम्भीर ध्यानाकर्षण गर्दछ,' केन्द्रीय समितिको निर्णयमा भनिएको छ।

यद्यपि सरकार भने हरेक दिन विवादमा मुछिएको छ। सरकार सञ्चालनका लागि गठन भएको उच्चस्तरीय राजनीतिक संयन्त्रका सदस्यसमेत रहेका थापाले अहिले सरकार काम नगरी दिनमात्र गनेर बसेको आरोप लगाए। 'अहिले दिन गनेरमात्र बसेको छ। आज आइतबार गयो, सोमबार गयो, मंगलबार आयो। एकजनाले बोलेपछि ढल्दै न ढल्दै न भनेर,' थापाले भने, 'प्रधानमन्त्रीज्यूले बेलाबेला

भूमि व्यवस्थामन्त्री अधिकारीले राजीनामा नदिने

भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारणमन्त्री बलराम अधिकारीले आफू निर्दोष रहेकोले राजीनामा नदिने बताएका छन्। पोखरास्थित विवादित जग्गा प्रकरणसम्बन्धी 'अडियो रेकर्ड' बारे आफ्नो धारणा राख्दै अधिकारीले आफू यो घटनामा संलग्न नरहेको बताएका हुन्।

विहीवार वार्षिक उपलब्धिसम्बन्धी जानकारी दिने उद्देश्यले मन्त्रालयमा पत्रकार सम्मेलन गर्दै अधिकारीले केही दिनदेखि आफ्नो र परिवारका सदस्यसमेत नाम जोडी सुनियोजित ढंगबाट 'अडियो रेकर्ड' सार्वजनिक गरेको उनको दाबी रह्यो। अडियोमा आफ्नो आवाज नरहेको र आवाज पुष्टि भएमा जस्तोसुकै सजाय भोग्न तयार रहेको अधिकारीले बताए। 'यहाँहरूले अडियो सुन्नुभएको

छ। मेरो आवाज, मैले त्यहाँ मागेको कुरा, मैले यो गर्दिन्छु भन्ने तपाईंहरूले फेला पार्नुभयो भने जस्तोसुकै सजाय पनि भोग्न तयार छु,' उनले भने। कास्कीका मालपोत अधिकृत रामचन्द्र अधिकारी सरुवा प्रकरणमा घुस डिल भएको आरोपमा सामान्य प्रशासनमन्त्री राजकुमार गुप्ताले राजीनामा दिइसकेका छन्। रामचन्द्रको सरुवा रोक्न सुजन लामा नामको विचौलिया आफूलाई भेट्न आएको ख्वकदै अधिकारी उक्त काम आफूले अस्विकार गरेको बताए। 'कुनै आफ्नो योजना पूरा गर्न खोजेका व्यक्तिले आफ्नो अभिष्ट पूरा गर्न मालपोत अधिकृतलाई फिर्ता गराउन आएका थिए। मैले हुन्नं भनें। त्यसपछि यी कुराहरू बाहिर आए,' उनले भनेका छन्।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

यूएईको नेपाली दूतावासले मागपत्र प्रमाणीकरणमा मनपरी गन्यो : मञ्च

गगन थापा

काठमाडौँ- संयुक्त अरब इमिरेट्स (यूएई)स्थित नेपाली दूतावासले मागपत्र प्रमाणीकरणमा ढिलासुस्ती र लापरवाही गरेको व्यवसायीहरूले आरोप लगाएका छन्। प्रगतिशील वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च, नेपालले विहीवार विज्ञप्ति जारी गर्दै दूतावासको श्रम शाखाले व्यवसायप्रति अन्यायपूर्ण व्यवहार गरेको जनाएको हो। मञ्चका महासचिव मिलन कट्टेलले जारी गरेको उक्त विज्ञप्तिमा श्रम स्वीकृतिसँग सम्बन्धित प्रक्रियामा ढिलाई हुँदा सम्पूर्ण व्यवसायीमाथि नै गम्भीर असर पुगेको दाबी गरिएको छ। 'हाल यूएईस्थित नेपाली दूतावासको श्रम शाखामा एघार प्रक्रियामा देखिएको ढिलासुस्ती, भेदभावपूर्ण व्यवहार र गैरजिम्मेवार मनोवृत्तिले सम्पूर्ण वैदेशिक रोजगार व्यवसायी समुदाय गम्भीर निराशामा परेको छ,' विज्ञप्तिमा भनिएको छ। एउटै कागजात र एउटै प्रक्रियाबाट गरिने काममा कुनै म्यानपावरको प्रमाणीकरण २-४ दिनमै हुने तर कुनैको महिनादिन अड्किले भन्दै मञ्चले दूतावासको व्यवहारप्रति ध्यानाकर्षण भएको जनाएको छ।

» मञ्चको प्रश्न- यो दूतावास हो कि दलाल केन्द्र ? दूतावासले काम गर्ने प्रक्रिया कतै गिरोहको कब्जामा त पुगेको हैन ?

» दूतावासले काम नगरी अनावश्यक भ्रमेलाको खेती गरेको र यो सामान्य प्रशासनिक कमजोरीमात्र नभई संगठित शोषण भएको मञ्चको ठहर

» पछिल्लो समय श्रम र परराष्ट्रबाट नयाँ टिम गएपछि ढिलासुस्ती हुन थालेको बताइएको छ

'दूतावासले काम गर्ने प्रक्रिया कतै गिरोहको कब्जामा त पुगेको हैन ?' विज्ञप्तिमा भनिएको छ। दूतावासका कर्मचारीले मागपत्र प्रमाणीकरण हिलो गरिदिएर काम अर्को म्यानपावरतर्फ 'डाइभर्ट' होस् भन्ने चाहना हुनसक्ने महासचिव कट्टेलले आशंका गरेका छन्। 'हामीले डिमान्ड हाल्दा दूतावासले हाम्रो कम्पनीको सम्पूर्ण विवरण हेर्न मिल्छ। त्यसकारण हाम्रो प्रमाणीकरण हिलो गरिदिँपछि त अर्को म्यानपावरलाई दिन मिल्छो। यो खेल हुनसक्छ,' उनले भने। दूतावासले पछिल्लो समय देखाएको यस्तो व्यवहारबाट व्यवसायीहरू पेशा नै छाड्ने मुडमा पुगिसकेको उनले बताए। कानुनी प्रक्रियाभित्र रही समयमै

सेवा पाउने आम व्यवसायीको हकमाथि दूतावासले खेलवाड गरेर अपराध गरेको मञ्चको आरोप छ। 'यो दूतावास हो कि दलाल केन्द्र ?' विज्ञप्तिमार्फत प्रश्न गरिएको छ। दूतावाखसले काम नगरी अनावश्यक भ्रमेलाको खेती गरेको व्यवसायीको आरोप छ। यो सामान्य प्रशासनिक कमजोरीमात्र नभई संगठित शोषण भएको मञ्चको ठहर छ। विगतको यस्तो समस्या आइनपरेको तर पछिल्लो समय श्रम र परराष्ट्रबाट नयाँ टिम गएपछि यस्तो हुन थालेको बताइएको छ। दूतावासले कसको काम छिटो गर्छ, कस्तो काम हिलो गर्छ भन्ने विषयमा भने कुनै जानकारी नभएको व्यवसायीको भनाइ छ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

लु बाट बच्ने उपायहरू

किन यिनीले खेतामा, दिउँसो गरे हुन काम
दिउँसो त रु
को खराब छ नि

घरको छानामा सेतो पेन्ट लगाउने।

प्रशस्त पानी पिउने। बेलाबेला जीवनजल पिउने।

घाममा निस्कँदा छाता ओढ्ने।

रुखविरुवाको वा कुनै संरचनाको छाँयामा बस्ने।

कोल्ड ड्रिन्क वा मदिरा सेवन नगर्ने।

बर्को घाममा खेतबारीमा काम नगर्ने

मीठमी फलफूल र तिनीको रस सेवन गर्ने।

प्रभाव दैनिक

www.prabhavonline.com

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.
कामपा-३, तिरुवा, काठमाडौं

साउनमा धार्मिक आस्था र श्रृंगारको रौनक

■ संगीता राई

धरान- धरान उपमहानगरपालिका-१४ की रमा नेपाली विहीवार विहानै हरियो चुरा र मेहेन्डी लगाएर मन्दिरमा पुगिन् । हेरक वर्ष साउनै संक्रान्तिको दिनदेखि नै यसरी नै नेपाली हरियो श्रृङ्गारमा सजिने गर्छिन् । उनी भन्छिन्, 'साउन सुरु भएपछि हरियो श्रृङ्गारमा सजिनु धर्म र संस्कृतिप्रतिको श्रद्धा हो जस्तो लाग्छ। बत्तै बचेर हरियो चुरा लगाउँदा आत्मिक प्रत्यप्ति मिल्छ ।'

उनका अनुसार साउन महिना
जीवनसंग सहित रूपमा जाँडिएको छ ।
यो महिना सुरु हुनासँग महिलामा विशेष
उत्साह जाने गर्छ । हरियो चुरा, मेन्दी,
हरियो र पहेंलो पहिरन केवल सजावट
मात्र नभई रमा परम्परा र आस्थाका
प्रतीक ठान्छन् । शिवको पूजा गर्दै
सोमवार व्रत बध्दा आत्मिक शान्ति मिल्ने
उनको अनुभव छ । बाल्यकाल सम्झ्दै
उनी थिन्छन्, 'पहिले आमा बिहानै उठेर
गाईको दूध, बेलपत्र लिएर पूजा गर्न मन्दिर
जानुहुन्थ्यो । अहिले मा आफैंले पनि त्यो
परम्परा निर्वाह गरिरहेकी छु ।'

साउन महिनाको ब्रतले अनुशासन, संयम र श्रद्धाको भाव सिकाउने बताउँदै उनले हरियो रङलाई जीवनमा आशा र समृद्धिको प्रतीकका रूपमा लिएका छन् । साथीहरूसँग चुरा किन्न बजार जाँदा हुने रमाइलो क्षण अझै विशेष लाग्ने गरेका उनको अनुभव छ । साउन महिनाको आगमनले नेपाली हिन्दू समुदायमा विशेष उमंग र उत्सास छाउंदै गर्दछ । प्रत्येक वर्ष नै यस वर्ष पनि साउनै संक्रान्तिदेखि नै देशका विभिन्न शहरमा हरियाली पोशाक, चुरा र मेहेन्दीको रौनक देखिन थालेको छ । धरान, सुनसरीलगायतका सहरमा साउन लागेसँगै महिला विदिवाहनी हरियो, पहेँलो र रातो रङका पहिरन, चुरा तथा मेहेन्दीमा सजिएर धार्मिक आस्था प्रकट गरिरहेका छन् ।

धरान उपमहानगरपालिका-३ की पवित्रा सुवेदी पनि साउनभर हरियो चुरा, पोते र पहिरनमा साँजिन मन लाग्ने वार्ताउँछन् । सुवेदी प्रत्येक सोमबार ब्रत बस्ने र शिव मन्दिर गई पूजापाठ गर्ने गरेको वार्ताउँछन् । शिवको कृपा पाउन पार्वतीले जस्तै हरियो पहिरन र चुरा लगाएर ब्रत बस्छिन्, भन्ने विश्वासले गर्दा यो परम्परा पछ्याउँदै आएको उनले सुनाउँछन् । धरान उपमहानगरपालिका-२० की सरस्वती राई भण्डारी, 'साउनमा बजारको चहलपहल हेर्दा दसैं भैं लाग्छ ।' राई पनि साउनमा लगाउन कोही दिनअघि नै बजार आई हरियो चुरा, पोते र कपडा किनेको बताउँछन् ।

साउनमा विशेषगरी सोमबारका दिन ब्रत बसी शिव मन्दिरमा पूजा-आराधना गर्ने परम्परा रहिआएको छ। विशेषगरी विवाहित महिलाहरूका लागि साउन महिना धर्म, संस्कृति र सौभाग्यको प्रतीकका रूपमा लिइन्छ। यस महिनाभर महिलाहरूले ब्रत बस्ने शिव मन्दिर जाने, शाकाहारी भोजन ग्रहण गर्ने तथा हरियो श्रृङ्गारका सामग्री प्रयोग गर्ने परम्परा रहेको छ।

साउन महिना शिवजीको आराधनाको विशेष समयको रूपमा लिने गरिन्छ । यो महिनाभर ब्रत वस्ने, मन्दिर जाने, चुरा-मेहेन्दी लगाउने चलन पुरानै हो । तर समयसँगै यसको महत्व अझ बढेको छ । अहिले महिलाहरूले यो समयलाई आत्मचिन्तन र आध्यात्मिक उन्नतिको समयका रूपमा पनि लिने गरेका छन् । साडीमा हरियो र पहेँलो रङको मेल, चुरा र मेहेन्दी सजिएको हात यी सबै कुराले हाम्रो संस्कृतिलाई जीवित राखेको छ ।

‘साउनको होईक सोमबार मन्दिरमा शिव पूजाका लागि जाने हास्य प्रमरा छ, म यसलाई केवल धार्मिक कर्तव्यको रूपमा होइन, महिलाहरूबीचको एकताको रूपमा पनि हेर्छु, इटहरी उपमहानगरपालिका-७ का रमा वस्नेत भन्छन्, ‘साउन महिनाभर हामी समूहमा पूजा गर्छौं, भजन गाउँने गर्छौं, अनि एक अर्काको घरमा प्रसाद बाँड्छौं यस्तो सम्बन्धले साथीहरूमा सम्वन्ध बलियो बनाउँछ।’ साउन महिना हामी महिलाका लागि भने साँच्चैको विशेष लाने गरेको बताउँदै वस्नेत भन्छन्, ‘ब्रत बस्दा शरीर

काठमाडौँको इन्द्रचोकस्थित पोते पसलमा खरिद गर्न पोते हेर्दै सर्वसाधारण । साउन महिनामा रातो, पहुँलो र हरियो पोते बढी बिक्री हुने व्यापारी बताउँछन् ।

तस्विर: हरिराम भट्टवाल / रासस

बोलबम मेला सुरू

साउन महिनाको आगमनसँगै धरानको प्रसिद्ध धार्मिक स्थल धरान उपमहानगरपालिका-१४ मा रहेको पिण्डेश्वर मन्दिरमा पनि धार्मिक सांस्कृतिक रौनक सुरु भएको छ । धरानको विजयपुर डाँडामा अवस्थित पिण्डेश्वर महादेव मन्दिरमा आजदेखि बोलबम मेला सुरु भएको छ । यो मेला साउन महिनाभर लाग्ने गर्दछ । साउन महिना सुरु भएसँगै धरानको प्रसिद्ध पिण्डेश्वर मन्दिर शिवभक्तकी भीडले भरिन थालेको छ । विशेषगरी भारत र नेपालका विभिन्न स्थानबाट आएका भक्तजन चतुरास्थित सप्तकोशी नदीमा स्नान गरी खाली खुट्टा हिँड्दै गेरुस्रङ लगाएर पाँचत्र जल बोकेर पिण्डेश्वर मन्दिरमा जल चढाउन आउने परम्परा पाँडुल्ला केही दशकयता अत्यन्तै बढेको छ ।

पिण्डेश्वर मन्दिरमा
‘अमृतपिण्ड’ का रूपमा भगवान शिवको
पूजा अर्चना गरिन्छ । मान्यता
अनुसार यो मन्दिर अमृतको अंशबाट
स्थापित भएकोले यहाँ चढाईने जलले
विशेष पुण्य प्राप्त हुन्छ भन्ने विश्वास
छ । स्कन्ध पुराणमा समेत यसको
उल्लेख भेटिन्छ । यही विश्वासका
कारण हरेक वर्ष साउनभर विशेषगरी
सोमबाहारा दिन शिवभक्त यहाँ आएर
पूजापाठ गर्ने गर्दछन् ।

हिन्दू	धर्मशास्त्र	अनुसार
साउन	शिवजीको प्रिय	महिना
मानिन्छ	विशेषगरी	साउनको
सोमवारलाई	अत्यन्तै शुभ र	फलदायी
मानिन्छ	यसै कारणले	धरानको
पिण्डेश्वर	मन्दिरमा हरेक	सोमवार
विशेष	मेला लाग्ने गर्छ,	जसलाई
बोलवम	मेला भनेर चिनिन्छ	। यस
मेलामा	सहभागी हुने भक्तजन	'बोलवम
'हर	हर महादेव' जस्ता	नारासहित

हुन्छ, हरियो चुरा र पहेँलो कपडा
आएर साथिहरूसँग मठमन्दिरमा पूजा
जान्छौं । यसले हाम्रा तन र मन
त्र भएकौ अनुभव हुन्छ ।'
अहिले साउन महिनाको

श्रद्धाभावमा रमाउने गर्दछन् । उनीहरू
समूह वनाएर पैदल यात्रा गर्छन् ।
भारतको बिहारीस्थित
देवघरको बैद्यनाथधाम मन्दिरमा
बोलबम मेलाको पुरानो परम्परा
रहेदै आएको थियो । विसं २०४२
देखि धरानको पिण्डेश्वर मन्दिरमा
पनि बोलबम मेला सुरु गरिएको
हो । विशेषगरी सीमावर्ती भारतीय

राज्यहरू विहार, झारखण्ड, उत्तर प्रदेशदेखि लिएर नेपालको तराई, पहाड, र राजधानीसम्मका भक्तजन यहाँ आउने गर्दछन्। पिण्डेश्वर मन्दिर परिसरमा यस समयमा ब्रतारुहरूका लागि जलपान, विश्राम, र पूजा सामग्री किन्न सकिने दर्जनौँ अस्थायी स्टलहरू संकेत सञ्चालनमा ल्याइएको छ। स्थानीय वासिन्दा र धार्मिक सङ्घसंस्थाले भक्तजनलाई शर्मक यात्रा बनाउने उद्देश्यले स्वेच्छिक सेवा प्रदान गर्ने गर्दछन्।

धरानको पिण्डेश्वर मन्दिर धार्मिक
आस्थाको केन्द्र मात्र नभई पर्यटकीय
हिँसावाले पनि आकर्षक गन्तव्य
मानिन्छ । साउनमा आयोजना हुने
बोलवम मेलाको धरानको धार्मिक
पर्यटन प्रवर्द्धनमा सकारात्मक प्रभाव
पार्दै आएको पिण्डेश्वर बाबाधाम
समितिको अध्यक्ष विकास वनेपालीले
बताए । धार्मिक श्रद्धा, सांस्कृतिक
विविधता र भक्तिभावको अद्वितीय
संगमको अनुभूति गराउने पिण्डेश्वर
मन्दिरमा, साउन महिनाभरि बोलवमको
जयकाराले वातावरण भक्तिमय
बनाउने गरेको उनको भनाइ छ ।
शिव भक्तिको उत्सव, रंगीन श्रृङ्खारको
समावेशी सौन्दर्य र पिण्डेश्वरमा गुञ्जने
बोलवमको जयघोषसँगै धरान हेर्न वर्ष
साउन महिना साँच्चैकै हियाली शहर
बन्ने गर्दछ ।

आगमनसँगै धरानको प्रमुख व्यापारिक क्षेत्र भानुचोक, सब्जीमण्डी, देसीलाइन, पुरानो बजारलगायतका स्थानमा रहेका कस्मेटिक तथा चुरा पसलमा उल्लेखनीय चहलपहल देखिएको छ। श्रृङ्गार साम

किनमेल गर्ने महिला ग्राहकको आवागमन बाक्लिँदै गएसँगै ती क्षेत्रमा बजार गतिविधि भन्ने रंगिन बनेको छ ।

व्यापारीहरूका अनुसार साउन महिना विक्री हुने चुरा, मेहेन्दी, टिका, क्लिप, बिन्दी, नेलपोलिश, सिन्दूरलागयका थ्रड्गारा सामग्रीमा अन्य महिनाको तुलनामा उल्लेखनीय माग बढ्ने गरेको छ । विशेषगरी विवाहित तथा किशोरी महिला साउन महिनामा हरियो रङको चुरा र मेहेन्दीप्रति आकर्षित हुने भएकाले बजारमा ती वस्तुको माग उच्च हुने गरेको गर्दछ । 'साउन एक महिनाको विक्री अरू महिनाभन्दा दोब्बर जस्तै हुन्छ', धरान सञ्जीमण्डिका व्यापारी सञ्जय महर्जनले भने, 'साउन सुरु भएपछि ग्राहकको घुइँचो बिहानैदेखि लाग्ने गर्छ । अघिल्ला महिनामा फाट्टफुट्ट ग्राहक आउने तर साउन सुरु भएपछि चुरा लाग्नुने ग्राहक महिलाहरूको सङ्ख्या बिहानैदेखि बेलुकासम्म नै पसलमा तीव्र हुन्छ ।'

यसरी साजुनले बजारमा ल्याउने उत्साह र चहुलपहलले स्थानीय साजा व्यापारीलाई मात्र होइन, सम्पूर्ण बजारलाई नै जीवन्त बनाउने गरेको देखिन्छ । व्यापारी महजन्ने भन्ने, 'साजुन महिना' हामीजस्ता साजा व्यापारीका लागि विशेष व्यस्तता र आध्यामीको राम्रो अवसर पनि हो ।' साथै, मेहेन्दी लगाउने चलन बढेसँगै धरानका सौन्दर्य सैलुन, ब्यूटीपार्लरमा समेत सेवाग्राहीको चाप दोब्बर भएको देखिएको छ । धरानको देसीलाइनमा ब्यूटीपार्लर सञ्चालन गर्दै आउनु भएका रमिला खत्री साजुन सुरु भएयता मेहेन्दी लगाउने आउने महिलाको सङ्ख्या दिनहुँ बढ्दै गएको बताउँछिन् ।

हरियाली, हरियो चुरा, हरियो मेहेनटी र हरियो पोशाकले साउनले नारी चेतनामा आध्यात्मिक अनुभूति थप्ने गरेको छ। धरानको सडकदेखि मन्दिर परिसरसम्म र बजारदेखि नारी मनसम्म साउन मेहेनटीले आत्मालाई हरित भावनासँग जोड्ने गरेको छ। साउनमा विशेषगरी विवाहित हिन्दू महिलाहरूले श्रीमानको दीर्घायुको कामना गर्दै ब्रत बस्ने, हरियो चुरा र मेहेनटी लगाउने तथा शिव मन्दिरमा पूजाआजा गर्ने परम्परा छ। साउने संक्रान्तिको विहानै घरघरका मन्दिरमा पूजारी र दर्शनार्थीको सङ्ख्यासमेत उल्लेखनीय बढेको देखिन्छ।

हिन्दू शास्त्रानुसार हरियो र डलाई हरियाली, प्रेम र आशाको प्रतीक मानिन्छ, भैँलो र डड पवित्रता र रातो रङ सोभाग्यको संकेत हो। यी तीन रंगको संयोजनमा श्रृङ्गार गरेर महिलाहरू शिव उपासना र ब्रतमा सहभागी हुने गर्छन्। हिन्दू धर्मशास्त्रमा लल्लेख भएअनुसार साउन् महिनाभर देवी पार्वतीले भगवान शिवलाई प्राप्त गर्न निराहार ब्रत बसी, हरियो चुरा, पोते, मेहेन्दी र पहिरनमा सजिएर पूजा गरेको वर्णन पाइन्छ। यही धार्मिक प्रसंगलाई आधार मानेर नेपाली हिन्दू नारीहरूले यो महिनालाई सोभाग्य, पति दीर्घायु र पारिवारिक समृद्धिको प्रतीकका रूपमा मनाउने गर्छन्।

काठमाडौँमा बढ्दो डेङ्गीको जोखिम

काठमाडौँ- नियमित पानी परेकाले डेड्डी सङ्क्रमणको जोखिम बढेको भन्दै काठमाडौँ महानगरपालिकाले सचेत रहन आग्रह गरेको छ । विगत एक महिनादेखि नियमिततः पानी परिरहेकाले 'एडिज' जातिका पोथी लामबुट्टेको टोकाइबाट लाग्ने सङ्क्रमणको जोखिम पनि बढेको भन्दै सचेत रहन आग्रह गरिएको महानगरको महामारी रोग रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि स्रोत व्यक्ति ऋषि भूपालले जानकारी दिए ।

डेड्डीबाट कोही सङ्क्रमित भएमा बढ्दामा रहेको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्रमार्फत सिटामोल र जीवनजललगायत औषधि सहज उपलब्ध गराउन कामपाले सम्पूर्ण तराई गरिसकेको पनि भूपालले जानकारी दिए ।

जल तथा मौसम विज्ञान
विभागले यस वर्षको वर्षायाममा
विगतको वर्षमा भन्दा बढी
पानी पर्ने भनेपछि डेङ्ग्रीको
जोखिम भन्न बढ्ने महानगरले
जनाएको छ । सहरी स्वास्थ्य
प्रवर्द्धन केन्द्र क्लिनिकमा
कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी, स्वास्थ्य
सुसेविका, सरसाफाइमा काम
गर्ने सरसाफाइमीले आ-आफ्नो
टोलटोलमा पानी जमेको स्थानको
सरसाफाइसमेत गरिरहेका छन् ।
डेङ्ग्री रोग नियन्त्रण गर्नका
लागि सामाथिक विद्यालय गर्ना

सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । महानगरका ३२ वटै वडामा रहेका सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ८, ९ र १० का विद्यार्थीलाई लक्षित गरी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो ।

डेङ्गीको मुख्य लक्षण

डेड्डी सङ्क्रमण भापेच्छिन्न
बिरामीलाई ज्वरो आउने, आँखा
मांसपेशी र टाउको, पेट, जो
मांसपेशी दुख्ने, आलस्य हुनेजस्ता
लक्षण देखा पर्दछन्
पेट दुख्ने, आँखाको गेडी तथा आँखाको
पिच्छिलो भाग दुख्ने, ढाड, जो
तथा मांसपेशी दुख्ने, शरीरमा
बिमिरा आउने, वाक्वाक् लाग्ने,
पेट दुख्ने, नाक वा गिजाबाट
रगत बग्ने, रक्तस्राव हुने, शरीरमा
लक्षण रहेको दाग देखापर्ने
लक्षण रहेको भएतापनि
लक्षण रहेको भएतापनि

दिए । एडिज जातको लामखुट्टेले
 विहान र साँझको समयमा टोक्ने
 सम्भावना बढी भएकाले सो
 समयमा थप सचेत हुनुपर्ने छ ।
 डेङ्गुबाट बच्न घर बरिपर
 कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाउँमा
 पानी जम्न नदिने, पानी राख्ने
 भाँडालाई लामखुट्टे नछिर्ने गरी
 छोपेर राख्ने, घरको भूयाल
 ढोकामा लामखुट्टे नछिर्ने जली
 हाल्ने, विहान, दिउँसो, राति
 जुनसुकै बेला भूल लगाएर मात्र
 सुत्ने, पूरै शरीर ढाक्ने लुगा
 लगाउने, काम नलाग्ने र
 पानी भरिनसक्ने सामान जस्तै
 बोटल, टायर, प्लाष्टिकका
 वस्तु पानी जम्न नमिल्ने गरी
 विसर्जन गर्ने, पानी ट्याङ्की,
 फुलदाना, गमलामा राखिएको
 प्लेट राम्ररी सफा गर्नेलगायत
 उपाय अपनाउन महानगरको
 आग्रह छ । रासस

[illegible][illegible]

युएडमा रोजगार		कम्पनी : RR FACILITY MANAGEMENT - SOLE PROPRIETORSHIP L.L.C			
पूँ संकेतिक मिति : २०८५/०८/०५		पूँ मिति साङ्केतिक मिति २०८५/०८/०५		LT. No. 315528	
पूँ संकेतिक मिति : २०८५/०८/०५		पूँ मिति साङ्केतिक मिति २०८५/०८/०५		पूँ मिति साङ्केतिक मिति २०८५/०८/०५	
कामदारको पद		मासिक तलब		प्राप्तिमा लागू गर्ने छ	
1 Cleaner General		७८ ४८		८	

[illegible]

युएडमा रोजगार		कम्पनी : AL AUSUL AL ARBAA GENERAL CONTRACTING I.L.C.									
थुगै पहिलो मिति २०८२/०३/२४		LT. No. 327/075					महानगरी नं. ६०४२९०४२				
क्र. नं.	कामदारको पद	मानक संस्था प्रमाण	माहिला	मासिक तलब AED	जे.ई.	जे.एफ.सी.	जे.एफ.सी. प्रमाण	प्रमाणित संस्था	सहायक माहिला प्रमाण	महानगरी नं. संस्था	कामदार प्रमाण
1	CENTRAL AIR CONDITIONING EQUI.OPT.	2	0	1600	५८.८३८		प्रमाणित				
2	Construction Worker	2	0	1000	३७.८००		प्रमाणित				
3	Electrician	7	0	1600	५८.८३८		प्रमाणित				
4	Electrician Assistant	1	0	1600	५८.८३८		प्रमाणित				
5	Helpers (Construction)	1	0	1600	५८.८००		प्रमाणित				
6	Plumber	7	0	1600	५८.८३८		प्रमाणित				

अमेरिकी पप संगीतकी चर्चित गायिका कोनी फ्रान्सिसको ८७ वर्षको उमेरमा निधन भएको छ । सन् १९६० को दशकमा लोकप्रिय बनेकी फ्रान्सिस ‘प्रिटी लिटिल बेबी’ गीतका लागि हाल पुनः चर्चामा थिइन् । उनको निधनको पुष्टि उनका कपीराइट म्यानेजर तथा मित्र रोन रोबर्ट्सले गरेका हुन् । कोनी फ्रान्सिसको आधिकारिक फेसबुक पेजमा पोस्ट गर्दै रोबर्ट्सले लेखे, ‘म भारी मनले र अत्यन्त दुखका साथ मेरो प्रिय मित्र कोनी फ्रान्सिसको निधन भएको जानकारी गराउँदैछु ।’

शुक्रबार, ०२ साउन, २०८२ (Friday, July 18, 2025)

किरण मानन्धरको विशेष चित्रकला प्रदर्शनी सुरु

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- ठमेलस्थित म्युजियम अफ नेपाली आर्टमा किरण मानन्धरको विशेष चित्रकला प्रदर्शनी सुरु भएको छ । आगामी सेप्टेम्बरसम्म सञ्चालन हुने प्रदर्शनीमा प्रत्येक दिन विहान १० बजेदेखि साँझ ६ बजेसम्म अवलोकन गर्न पाइनेछ ।

प्रदर्शनीको उद्घाटनमा एक सयभन्दा बढी कलाप्रेमीहरूको उपस्थिति थियो । चित्रकला अवलोकनपछि प्राडा अभि सुवेदीले आफूले कैयौँ पटक मानन्धरका चित्रकलाबारे समीक्षा लेखेको उल्लेख गर्दै किरण मानन्धरका चित्रकलामा आफूले लचकता पाउने गरेको बताए ।

‘किरण मानन्धरका चित्रकलामा ‘बस स्टोक’ निकै कलात्मक देखिन्छन्, रङ्गको मिश्रण बजोड हुन्छ, चित्र हेर्दा सुमधुर सङ्गीत भई लाग्छ’, उनले भने,

‘मैले उहाँका कैयौँ चित्रकला हेरेको छु, उहाँ नेपालको सम्भवतः सबैभन्दा बढी चित्र कोर्ने कलाकारमा पर्नुहुन्छ, उहाँका सृजनामा प्रत्येक पटक नयाँपन भेट्छु, आज पनि नयाँपन पाएँ ।’ एनसेल फाण्डेसनको सहकार्यमा सुरु

प्रदर्शनीमा कलाकार किरण मानन्धरले अवलोकनकर्तासँग साक्षात्कार गर्दै अनुभव सुनाए । उनले यसप्रकारका प्रदर्शनीले नेपाली कला र संस्कृतिको प्रवर्द्धन र विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने धारणा राखे । विशेष गरी

नयाँ पुस्तामा ज्ञान, सीप र कला हस्तान्तरणमा यसले भूमिका खेल्ने उनको भनाइ थियो । ‘मैले यसप्रकारका प्रदर्शनी कैयौँ पटक आयोजना गरेको छु, यसबाट दर्शकहरूसँग साक्षात्कार गर्ने अवसर प्राप्त हुनुका साथै कला र संस्कृतिबारे ज्ञान साट्ने अवसर प्राप्त हुन्छ’, उनले भने । प्रदर्शनीमा मानन्धरले विभिन्न कालखण्डमा कोर्नुभएका चित्रकला अवलोकन गर्न पाइने आयोजक म्युजियम अफ नेपाली आर्टका प्रमुख क्युरेटर राजन शाक्यका बताउनुभयो । नेपाली कला र संस्कृति, परम्परा, धर्म, महिला तथा प्रकृतिसँग सम्बन्धित विभिन्न चित्रकला प्रदर्शनीमा राखिएका छन् । अवलोकनकर्ताले प्रदर्शनी अवलोकनका साथै चित्रकला खरिद समेत गर्न सक्नेछन् । त्यस अवसरमा चित्रकलाहरूको संगालो भएको पुस्तक पनि सार्वजनिक गरिएको थियो ।

‘तक्मेबुढा’को डेब्यू निर्देशनमा ‘मैभारो’को शुभमुहूर्त

■ प्रभाव संवाददाता

इलाम – नेपालको पूर्वी पहाडी जिल्ला इलाममा नेपाली फिल्म ‘मैभारो’को छायांकन साउन १ गतेदेखि औपचारिक रूपमा सुरु गरिएको छ । अभिनेता विल्सन विक्रम राई, जो ‘तक्मेबुढा’ नामबाट चर्चित छन्, निर्देशनमा डेब्यू गर्दै उक्त फिल्म निर्माण सुरु गरिएको हो । ‘मैभारो’ फिल्मको छायांकन इलाम र पाँचथर जिल्लाका विभिन्न स्थानहरूमा हुने बताइएको छ ।

फिल्ममा पूर्वी पहाडको जीवनशैली, संस्कृति र सामाजिक यथार्थलाई आधार बनाइएको निर्देशक राईले जानकारी दिए । फिल्मको कथा, पटकथा र निर्देशन राई स्वयंले गरेका हुन् । फिल्ममा धिरज मगर, मिरुना मगर, दिया पुन, सुनिल थापा, कविता आले, पुस्कर गुरुङ, अभयराज बराल, उदय सुब्बा, बुद्धि तामाङ, रजनी गुरुङ, विशाल लिम्बू र सुभाष सिंह ठकुरी लगायत कलाकारहरूको अभिनय रहनेछ । संगीत अनमोल गुरुङ र तोरेम्पा

हाङ राईले संयोजन गर्ने फिल्ममा स्वर गायक राजेश पायल राई, अस्मिता अधिकारी, भ्रुमा लिम्बू, अनमोल गुरुङलगायतले दिनेछन् । छायांकनको जिम्मा सौरभ लामाले सम्हालेका छन् । ‘तक्मे प्रोडक्सन’को ब्यानरमा निर्माण हुन लागेको यो पहिलो फिचर फिल्म हो । यसअघिसम्म कम्पनीले हास्य तथा सांगीतिक सामग्री मात्रै निर्माण गर्दै आएको थियो । ‘मैभारो’मार्फत कम्पनीले फिचर फिल्मफत पाइला चालेको हो ।

रंजशाला

साफ यु-२० महिला च्याम्पियनसिप

श्रीलंकाविरुद्ध नेपाल विजयी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- दक्षिण एसियाली फुटबल महासङ्घ (साफ) महिला यु-२० च्याम्पियनसिपमा नेपाल श्रीलङ्काविरुद्धको खेलमा विजयी भएको छ । बङ्गलादेशको ढाकास्थित बसुन्धरा किङ्स इरिनाको अभ्यास मैदानमा बिहीबार भएको खेलमा नेपालले श्रीलङ्कालाई ७-० गोलअन्तरले पराजित गरेको हो । यसअघि पनि पहिलो खेलमा नेपालले श्रीलङ्कालाई समान ७-० गोल अन्तरले नै हराएको थियो । योसँगै नेपालले चार खेलबाट ९ अङ्क जोडेको छ । चार खेल खेलेको श्रीलङ्का भने अङ्गविहीन छ ।

श्रीलङ्काविरुद्धको खेलमा आज पहिलो हाफमा चार गोल गरेको नेपालले दोस्रो हाफमा तीन गोल थप्यो । नेपालका लागि कुसुम खतिवडा र समीक्षा मगरले समान दुई/दुई गोल गरे । पूर्णिमा राई, विर्सना चौधरी र सरिता नाथले समान एक एक गोल गरे ।

खेलको १६औँ मिनेटमा पूर्णिमाले हेडमार्फत गोल गरिन् । त्यस्तै खेलको ३५औँ मिनेटमा कुशुमले नेपालको अग्रता दोब्बर बनाइन् । खेलको ४२औँ मिनेटमा सरिताले तेस्रो गोल गरिन् । खेलको ४५औँ मिनेटमा कुसुमले व्यक्तिगत दोस्रो तथा नेपालका लागि चौथो गोल गरिन् । मध्यान्तरपछि खेलको ६६औँ मिनेटमा विर्सनाले

पेनाल्टीमार्फत गोल गर्दै नेपाललाई ५-० गोलको अग्रता दिलाइन् । खेलको ७४औँ मिनेटमा समीक्षाले गोल गरिन् । खेलको ७८औँ

मिनेटमा समीक्षाले नै व्यक्तिगत दोस्रो गोल गर्दै ७-० गोलअन्तरले विजयी दिलाइन् । नेपालले अब शनिबार भुटानसँग खेल्नेछ ।

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ – आइएसटीएफ विश्व च्याम्पियनसिपको ३८ औँ संस्करणमा सहभागी हुन ८ खेलाडीसहित १३ सदस्यीय नेपाली सेपाकताक्रो टोली शनिवार थाइल्यान्ड जाने भएको छ । पुरुष खेलाडीमा रोशन तामाङ (कप्तान), पदमबहादुर ठाडा मगर, सुजन थिङ, राजन नेपाली, सनम पुजा पुन र मिजास लामा रहेका छन् । महिलामा सुमित्रा डंगोल र निरु थापा मगर छन् । जुलाई २२ देखि २८ तारिखसम्म हुने प्रतियोगितामा नेपालले रेगु, क्वाड्रेन्ट, मिक्स क्वाड्रेन्ट र हुपताक्रो स्पर्धामा प्रतिस्पर्धा गर्नेछ ।

अफिसियल / व्यवस्थापकमा नेत्रप्रसाद गुरुङ, प्रशिक्षकमा अक्कलबहादुर तामाङ र टेकबहादुर

बुढा मगर, निर्णायकमा मेघराज तालडगी र आईटीओमा नेसिर मास्के रहेका छन् ।

टोलीलाई सफलताको शुभकामना दिँदै राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्का सदस्य-सचिव टंकलाल घिसिङले

सातदोबाटोस्थित अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद परिसरमा बिहीबार एक कार्यक्रमबीच विदाइ गरे ।

एएफसी महिला एसियन कप

साफबाट भारत र बंगलादेशमात्रै छनोट

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ – अस्ट्रेलियामा २०२६ मा आयोजना हुने एएफसी महिला एसियन कपमा दक्षिण एसियाली क्षेत्र (साफ)बाट भारत र बंगलादेश मात्रै छनोट भएका छन् । विभिन्न राष्ट्रमा भएका छनोटमा यी दुई बाहेक नेपाल, भुटान, श्रीलंका पाकिस्तान र माल्दिभ्सले छनोटमा सहभागिता जनाएका जनाए पनि अन्य देश छनोट हुन सकेनन् । तर, समूह ए मा रहेको भुटानको भने खेल बाँकी

नै थियो । यो समूहको खेल जोर्डनमा भइरहेको छ । तर, फिफा वरीयतामा आफूभन्दा माथि रहेका सिंगापुरलाई ३-२ र लेबनानलाई २-१ ले पराजित गरेको भुटान त्यसपछिका दुई महत्वपूर्ण खेलमा पराजित भयो । इरानसँग ७-१ र जोर्डनसँग ३-२ ले पराजित भएसँगै साफबाट भारत र बंगलादेशले मात्रै सहभागीता जनाउने पक्का भएको हो । भारतले थाइल्यान्ड, टिमोर लिस्ते, इराक र मंगोलियालाई पराजित गर्‍यो । बंगलादेशले पनि

समूह सी मा अपराजित रहँदै भारतसँगै अस्ट्रेलियाको टिकट सुनिश्चित गरेको हो । समूह एफ मा नेपाल छनोटनजिक पुगेको थियो । तर, आयोजक उज्बेकिस्तानसँग समान ७ अंक भएपछि पेनाल्टी सुटआउटमा अभागी साबित रह्यो । नेपालले लाओसलाई ९-० र साफकै कमजोर टोली श्रीलंकालाई ८-० ले पराजित गरेको थियो । तर, उज्बेकिस्तानसँग ३-३ को पुनरागमन गरे पनि पेनाल्टी सुटआउटमा ४-२ ले पराजित हुन पुग्यो । योसँगै महिला एसियन कप खेल्ने ११ टोलीको टुंगो लागेको छ ।

दक्षिण कोरियामा बाढीको रेकर्ड ब्रेक | दक्षिण कोरियाका नुडचेओड प्रान्तका तीन क्षेत्रमा यस हप्ता आएको भारी वर्षाका कारण आएको बाढीले डुवानमा परेका गाउँ ।

तस्वीर: रासस/एफपी

हसिनाका समर्थक र सेनाबीचको भडपमा ४ जनाको मृत्यु

ढाका- बंगलादेशी सुरक्षा बलहरूको बुधवार अपदस्थ प्रधानमन्त्री शेख हसिनाका समर्थकहरूसँग भएको भडपमा कम्तीमा चार जनाको मृत्यु भएको र धेरै घाइते भएको अस्पताल अधिकारी र स्थानीय मिडियाले जनाएका छन् ।

गत वर्ष अगस्टमा हसिना विरुद्धको विद्रोहको नेतृत्व गर्ने विद्यार्थीहरूले गठन गरेको नयाँ राजनीतिक पार्टीले हसिनाको पैतृक घर दक्षिणपश्चिमी गोपालगञ्ज जिल्ला र हसिनाको अवामी लिग पार्टीको गढतर्फ पदयात्रा गर्ने घोषणा गरेपछि, बिहान हिंसा भड्किएको थियो ।

अधिकारीहरूले पछि, जिल्लामा कर्फ्यू लगाएका थिए । एघार महिनाअघि हसिनाको निष्कासनपछि, बंगलादेश अराजकता र अनियन्त्रित भिडको हिंसाले ग्रस्त भएको छ । मुलुकको अन्तरिम सरकार विरुद्ध गएको सुरक्षा अवस्थालाई नियन्त्रणमा ल्याउन असफल भएसँगै बुधवारको आक्रमणले देशको विभाजनलाई उजागर गर्दछ ।

टेलिभिजन फुटेजले हसिना समर्थक कार्यकर्ताहरूले लाठीले प्रहरीमाथि आक्रमण गरेको र विद्रोहको सम्भ्रानामा नेसनल सिटिजन पार्टीका नेताहरू बोकेका करिब २० वटा गाडीमा आगो लगाएको देखाएको छ ।

पार्टीका नेताहरूले स्थानीय प्रहरी प्रमुखको कार्यालयमा शरण लिएका छन् । फुटेजमा शीर्ष नेताहरूलाई सैनिकहरूले सुरक्षाका लागि बख्तरबन्द गाडीमा लगेको देखाइएको थियो । तिनीहरू पछि सुरक्षा एस्कर्टहरूसँग छिमेकी जिल्लाका लागि प्रस्थान गरेका थिए ।

सरकारी अस्पतालका वरिष्ठ अधिकारी जिवितेश विश्वासले कम्तीमा तीन जनाको शव भित्र ल्याइएको बताए । देशको प्रमुख अंग्रेजी भाषाको डेली स्टारले चार जनाको मृत्यु भएको जनाएको छ भने यो घटनामा संलग्न २५ जना पक्राउ परेका छन् ।

अन्तरिम सरकारले बुधवार विद्यार्थीहरूमाथि आक्रमण गर्नेहरू 'दण्डविहीन' नरहने बताएको छ र अन्तरिम नेता मुहम्मद युनुसको तर्फबाट जारी गरिएको विज्ञप्तिमा गोपालगञ्जमा भएको हिंसालाई 'पूर्ण रूपमा अक्षम्य' भनी वर्णन गरिएको छ ।

गत मे महिनामा अधिकारीहरूले प्रतिबन्ध लगाएको हसिनाको आवामी लिग पार्टीले

सामाजिक सञ्जाल एक्समा धेरै वक्तव्यहरू जारी गरेर हिंसाको निन्दा गरेको छ र मृत्यु तथा घाइतेहरूका लागि अन्तरिम सरकारलाई दोष दिएको छ ।

एक आवामी वक्तव्यले भनेको छ, 'हामी विश्वलाई सुरक्षा संयन्त्रको यो स्पष्ट दुरुपयोगलाई ध्यानमा राख्न आग्रह गर्छौं ।' विद्यार्थी नेता नाहिद इस्लामले गोपालगञ्ज हिंसाका जिम्मेवारहरूलाई पक्राउ गर्न अधिकारीहरूलाई २४ घण्टाको अन्टिमेटम दिए । दक्षिणपन्थी जमात-ए-इस्लामी पार्टीले विद्यार्थी नेतृत्वको पार्टीमाथि भएको आक्रमणको निन्दा गरेको छ ।

अशाान्त राष्ट्र

भडपले राष्ट्रिय मेलमिलापको आशालाई कम गरेको भन्दै अन्तरिम सरकारका आलोचकहरूले बढ्दो धृवीकरणको चेतावनी दिएका छन् । यद्यपि युनुसको प्रशासनले हसिना पछिको युगमा व्यवस्था ल्याउने वाचा गरेको छ । आलोचकहरूले अवस्था सुधार नभए लोकतन्त्रमा शान्तिपूर्ण सङ्क्रमण खतरामा पर्ने बताएका छन् ।

नोबेल शान्ति पुरस्कार विजेता युनुसले हसिना पदच्युत भएर भारत भागेको तीन दिनपछि देशको जिम्मेवारी लिनुभएको थियो र व्यवस्था पुनःस्थापना गर्ने वाचा गरेका थिए ।

उनले आगामी वर्षको अप्रिलमा नयाँ चुनाव हुने वाचा गरेका थिए ।

हसिनाले अहिले मानवता विरुद्धको अपराधको आरोपको सामना गरिरहेकी छिन् भने सरकारले उनलाई भारतबाट सुपुर्दगी गर्न खोजिरहेको छ । भारतले बंगलादेशको अनुरोधलाई कुनै प्रतिक्रिया दिएको छैन ।

गोपालगञ्ज राजनीतिक रूपमा संवेदनशील जिल्ला हो । हसिना बुवाको समाधि त्यहाँ अवस्थित छ । देशको स्वतन्त्रता नेता शेख मुजीबुर रहमानलाई सन् १९७५ मा सैन्य कूमा उहाँको परिवारका अधिकांश सदस्यसँगै हत्या भएपछि त्यहाँ गाडिएको थियो ।

नेसनल सिटिजन पार्टीले बंगलादेशी राजनीतिमा आफूलाई नयाँ शक्तिका रूपमा स्थापित गर्ने अभियानको एक हिस्साका रूपमा सबै जिल्लामा हुने भन्दै महिनाको सुरुमा आफ्नो 'राष्ट्र पुनर्निर्माणका लागि जुलाई मार्च' सुरु गरेको थियो ।

बंगलादेशको राजनीतिक विगत मुख्यतया दुई वंशवादी पार्टीहरू - हसिनाको आवामी लिग र उहाँका प्रतिद्वन्दी एवं पूर्वप्रधानमन्त्री खालिदा जियाको नेतृत्वमा रहेको बंगलादेश राष्ट्रवादी पार्टी (बिएनपी) द्वारा हावी भएको छ । हसिनाको पार्टीको अनुपस्थितिमा सत्तामा आउने आशा राख्ने बिएनपी बुधवारको हिंसाको बारेमा धेरैजसो मौन रहेको छ । रासस/एपी

अलास्कामा ७.३ म्याग्निट्युडको भूकम्प

लस एन्जेलस- बुधवार अमेरिकी राज्य अलास्काको तटमा ७.३ म्याग्निच्युडको भूकम्प गएको छ । भूकम्पले सुनामी चेतावनी जारी गरेको तर पछि फिर्ता लिइएको अमेरिकी भूगर्भीय सर्वेक्षण (युएसजिएस) ले बताएको छ ।

भूकम्प स्थानीय समय दिउँसो करिब १२:३७ बजे (२०:३७ जिएमटी) गएको थियो । यसको केन्द्रविन्दु स्यान्ड पोइन्ट टापुको सहरबाट करिब ५४ माइल (८७ किलोमिटर) दक्षिणमा अवस्थित थियो । भूकम्पको केन्द्रविन्दु १२.५ माइलको गहिराइमा रहेको थियो ।

अधिकारीहरूले भूकम्पपछि सुरुमा दक्षिण अलास्का र अलास्का प्रायद्वीपका लागि सुनामी

चेतावनी जारी गरेका थिए तर पछि यसलाई सुनामी सल्लाहमा घटाए र त्यसपछि यसलाई पूर्ण रूपमा फिर्ता लिए । 'दक्षिण अलास्का र अलास्का प्रायद्वीपका तटीय क्षेत्रहरूका लागि सुनामी सल्लाह रद्द गरिएको छ', भूकम्पको करिब दुई घण्टापछि जारी गरिएको सन्देशमा राष्ट्रिय सुनामी चेतावनी केन्द्र (एनटिडब्ल्यूसी) ले भन्यो ।

युएसजिएसका अनुसार प्रारम्भिक भूकम्पपछि एक दर्जनभन्दा बढी परकम्पनहरूको समूह आएको थियो । तीमध्ये सबैभन्दा ठूलो ५.२ म्याग्निच्युड मापन गरिएको थियो । सुनामी चेतावनी र सल्लाह अलास्काको तटका क्षेत्रहरूका

लागि मात्र जारी गरिएको र थप क्षेत्रहरू अप्रभावित रहेको एनटिडब्ल्यूसीले जनाएको छ । स्यान्ड पोइन्टमा अधिकतम शून्य दशमलमव दुई फिट (६.१ सेन्टिमिटर) उचाइको सुनामी अवलोकन गरिएको थियो ।

तैपनि, एनटिडब्ल्यूसीले प्रभावित क्षेत्रका वासिन्दाहरूलाई खतराहरूप्रति सचेत रहन सल्लाह दिएको छ । 'स्थानीय आपत्कालीन अधिकारीहरूले सुरक्षित भएको सङ्केत नगरेसम्म खतरा क्षेत्रहरूमा पुनः बसोबास नगर्नुहोस्', एनटिडब्ल्यूसीले भनेको छ ।

अलास्का भूकम्पीय रूपमा सक्रिय प्रशान्त रिडि अफ फायरको साथमा अवस्थित छ । सन् १९६४ मार्चमा ९.२

म्याग्निच्युडको भूकम्प गएको थियो । यो उत्तर अमेरिकामा रेकर्ड गरिएको अहिलेसम्मकै सबैभन्दा शक्तिशाली थियो ।

उक्त भूकम्पले सुनामी निम्त्याएको थियो र एन्कोरेज सहरलाई ध्वस्त पारेको थियो भने अलास्काको खाडी, अमेरिकाको पश्चिमी तट र हवाईमा प्रहार गरेको थियो । भूकम्प र सुनामीबाट धेरैको मृत्यु भएको थियो भने ४० करोड डलरभन्दा बढीको सम्पत्ति नोक्सान भएको थियो ।

सन् २०२३ जुलाईमा अलास्का प्रायद्वीपमा ७.२ म्याग्निच्युडको भूकम्प गएको थियो । भूकम्प पछि कुनै ठूलो क्षति भएको रिपोर्ट गरिएको थिएन । रासस/एफपी:

सपिङ मलमा आगलागी हुँदा ५० जनाको मृत्यु

बगदाद- पूर्वी इराकी सहर कुटको सपिङ मलमा रातभर लागेको आगलागीमा करिब ५० जनाको मृत्यु भएको र घाइते भएको सरकारी मिडियाले बिहीबार जनाएको छ । 'एउटा प्रमुख सपिङ सेन्टरमा भएको दुःखद आगलागीमा पीडित, शहीद र घाइतेको सप्ता करिब ५० जना पुगेको छ', वासित प्रान्तका कारण तुरुन्तै थाहा हुन सकेको छैन । एम्बुलेन्सहरूले विहान ४:०० बजेसम्म घाइतेहरूलाई अस्पतालमा लगेरहेका थिए ।

बगदादबाट करिब एक सय ६० किलोमिटर (एक सय माइल) दक्षिणपूर्वमा रहेको कुटको अस्पतालका वार्डहरू भरिएका थिए । एएफपीका एक संवाददाताले मल पाँच दिनअघि मात्र खोलिएको र अस्पतालमा जलेका शवहरू देखेको रिपोर्ट गरेको बताए । आगलागी अहिले नियन्त्रणमा आएको छ तर

दमकलकर्मीहरूले वेपत्ता पीडितहरूलाई खोज्न जारी राखेका छन् ।

सामाजिक सञ्जालमा साफा गरिएका भिडियोहरूमा विचलित आफन्तहरू समाचारको प्रतीक्षामा रहेको देखाइएको छ । तीमध्ये केही एम्बुलेन्सहरू आइपुग्दा शोकमा डुबेका छन् । एक व्यक्ति भुईँमा वसेर छाती पिट्दै र 'हे मेरो बच्चा, हे मेरो हृदय' भनेर रोएको देखिएको थियो । एम्बुलेन्सहरू आइपुग्दा जाँच गर्दै दर्जनौँ मानिस अस्पताल अगाडि भेला भएका थिए र केही मानिस पीडामा भुईँमा बेहोस भएका थिए ।

तीमध्ये एक ५० वर्ष उमेरका चिकित्सक नासिर अल-कुदशीले आगलागीमा परिवारका पाँच जना सदस्य गुमाएको बताए । 'हामीमाथि एउटा विपत्ति आएको छ', उनले भने, 'हामी केही खाना खान, रातको खाना खान र घरमा बिजुली कटौतीबाट बच्न मलमा गएका थियौँ । दोस्रो तलामा एयर कन्डिसनर विस्फोट भयो र त्यसपछि आगो लाग्यो र हामी यसबाट उम्कन सकेनौँ ।'

गभर्नर मियाहीले तीन दिनको शोक घोषणा गर्नुभएको छ र स्थानीय अधिकारीहरूले मलको

मालिक र भवन ठेकेदार विरुद्ध मुद्दा दायर गर्ने बताएका छन् । आगलागीको कारणबारे अनुसन्धान भइरहेको र प्रारम्भिक निष्कर्ष ४८ घण्टाभित्र आउने अपेक्षा गरिएको गभर्नरले बताए ।

'यो त्रासदी एउटा ठूलो आघात हो... र सबै सुरक्षा उपायहरूको गम्भीर समीक्षा आवश्यक छ', उनले भने । इराकको निर्माण क्षेत्रमा सुरक्षा मापदण्डहरू प्रायः बेवास्ता गरिन्छ र दशकौँको द्रष्टृपछि पूर्वाधार बिग्रिएको यो देश प्रायः घातक आगलागी र दुर्घटनाहरूको दृश्य हुन्छ । तापक्रम ५० डिग्री सेल्सियस (१२२ डिग्री फारेनहाइट) पुग्ने गर्मीमा आगलागी बढ्छ ।

सन् २०२३ सेप्टेम्बरमा भीडभाड भएको इराकी विवाह हलमा आगलागी भएपछि बाहिर निस्कनका लागि आतंकित भागदौड हुँदा कम्तीमा एक सय जनाको मृत्यु भएको थियो । सन् २०२१ जुलाईमा दक्षिणी इराकको अस्पतालको कोभिड युनिटमा आगलागी हुँदा ६० जनाभन्दा बढीको मृत्यु भएको थियो । रासस/एफपी

